

Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016 - 2021

Auteur

drs. J.H.A.M. van der Wijst

Datum

9 maart 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 M.e.r.-procedure	3
1.3 Doelstelling en kader	4
1.4 Leeswijzer	5
2. Voorgenomen activiteit en te beschouwen alternatieven	6
2.1 Voorgenomen activiteit	6
2.2 Toelichting per thema	8
2.3 Autonome ontwikkelingen	10
2.4 Alternatieven en varianten	11
3. Te onderzoeken milieuaspecten	12
4. Beleidskader	15
4.1 EU-beleid	15
4.2 Rijksbeleid	15
4.3 Provinciaal beleid	15
4.4 Waterschaps- en gemeentelijk beleid	16
5. Procedures en besluitvorming	17
5.1 Betrokken partijen en instanties	17
5.2 De te doorlopen procedure	17

- Bijlage 1: Overzicht wettelijke taken
Bijlage 2: Gebruikte afkortingen en begrippen

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het vigerende Provinciaal Milieuplan (PMP) en het Provinciaal Waterplan (PWP) hebben beide een looptijd tot en met 2015. Op grond van de Wet Milieubeheer en de Waterwet moet de provincie met regelmaat haar Milieu- en Waterbeleid actualiseren.

Er is voor gekozen de actualisatie van deze beide plannen te integreren en het milieu- en waterbeleid van de provincie samen te voegen tot een nieuw actueel Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 (PMWP). De provincie wil met dit plan een stap maken richting een meer integrale benadering van de fysieke leefomgeving.

Het nieuwe PMWP wordt deels bepaald door wettelijke normen en taken en deels door de wens van burgers om te leven in een veilige en gezonde omgeving en kansen die voortkomen uit nieuwe technologische ontwikkelingen.

Omdat uit het nieuwe PMWP mogelijk activiteiten voortkomen met belangrijke milieugevolgen en er mogelijk significante negatieve invloeden kunnen optreden op de instandhoudingsdoelstellingen van Europees beschermde natuurgebieden wordt een plan-milieueffectrapportage-procedure (plan-m.e.r.) doorlopen. Deze concept-notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) markeert de start van de plan-m.e.r.-procedure.

De m.e.r.-procedure waarborgt dat het milieubelang volwaardig wordt meegewogen in de besluitvorming over nieuw beleid. Deze concept-notitie Reikwijdte en Detailniveau is een verkenning van het beleidsvoornemen en de eventueel in beschouwing te nemen alternatieven. Ook wordt een voorstel gedaan omtrent de te onderzoeken milieueffecten. De effecten zullen straks op hoofdlijnen in beeld worden gebracht op het abstractieniveau van het plan.

1.2 M.e.r.-procedure

De m.e.r.-procedure is verankerd in de Europese Richtlijn 2001/42/EG en wettelijk vertaald in de Nederlandse Wet Milieubeheer en het Besluit Milieueffectrapportage. De procedure heeft tot doel het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. In het kader van de m.e.r.-procedure wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het plan-MER beschrijft zo objectief mogelijk welke milieueffecten te verwachten zijn wanneer een bepaalde activiteit in een bepaald gebied wordt ondernomen. Het plan-MER dient de mogelijke milieueffecten op het abstractieniveau van het plan te beschrijven.

De titel van deze startnotitie luidt: "Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau". De aanduiding "concept" is gebruikt omdat definitieve vaststelling gebeurt door Gedeputeerde Staten na het doorlopen van een zienswijzeprocedure.

Belangrijkst doel is het vaststellen van reikwijdte en detail van het op te stellen plan-MER. Daarnaast beoogt de notitie om alle betrokkenen en geïnteresseerde partijen te informeren over de achtergrond en de aard van de voorgenomen activiteiten. Het gaat daarbij natuurlijk om de bestuursorganen, maar ook om burgers, natuur- en milieuorganisaties en andere belanghebbenden.

Deze concept-NRD is bedoeld als participatiedocument. Belanghebbenden, belangstellenden, gemeenten en waterschappen worden in dit stadium nadrukkelijk uitgenodigd te reageren om zo het nieuwe beleid mee richting en vorm te geven.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau zal gedurende 4 weken ter inzage worden gelegd, waarbij een ieder in de gelegenheid wordt gesteld zienswijzen kenbaar te maken. De notitie wordt ook voorgelegd aan alle adviseurs en bestuursorganen die op grond van de wet geraadpleegd moeten worden over de reikwijdte en detailniveau van het plan-MER.

Het raadplegen van de Commissie m.e.r. is in deze fase niet verplicht. Toch wordt er voor gekozen om de Commissie m.e.r. een advies te laten uitbrengen. Bij het opstellen van het MER zal zoveel mogelijk rekening gehouden worden met de ingediende zienswijzen, de reacties van betrokken bestuursorganen, wettelijke adviseurs en het advies van de Commissie m.e.r.

De initiatiefnemer (de provincie Noord-Brabant) is verantwoordelijk voor het opstellen van dit document en het plan-MER. De provincie is tevens Bevoegd Gezag in de procedure vanuit de Wet Milieubeheer en de Waterwet. Dit betekent dat Provinciale Staten uiteindelijk het plan vaststellen.

1.3 Doelstelling en Kader

Doelstelling

Doel van het Provinciaal milieu en waterplan 2015-2021 is het creëren van een duurzamere, gezondere en veilige fysieke leefomgeving in Brabant. Vraag daarbij is op welke wijze het provinciaal Milieu- en Waterbeleid vormgegeven kan worden zodanig dat negatieve effecten op natuur, leefomgeving en milieu zoveel mogelijk worden tegengegaan en positieve effecten worden gemaximaliseerd.

Doel van de concept-notitie Reikwijdte en Detailniveau en het plan-MER

Doel van deze notitie is betrokkenen informeren over de achtergrond en de aard van het voornemen. Doel van het MER is het leveren van informatie om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Het plan-MER geeft inzicht in mogelijke alternatieven, beschrijft de effecten op het milieu en geeft tevens aan op welke wijze de mogelijk optredende effecten verminderd of teniet gedaan kunnen worden door zogenaamde mitigerende maatregelen te benoemen of eventueel compensatie toe te passen.

Plan-m.e.r.-plicht

Er bestaat voor dit project een verplichting om een plan-m.e.r.-procedure te doorlopen. Reden is dat uit het plan activiteiten voort (kunnen) komen met belangrijke milieugevolgen. Omdat dit initiatief ook significant van invloed kan zijn op Natura 2000-gebieden geldt eveneens de verplichting om een plan-MER op te stellen. Een andere mogelijke m.e.r.-verplichting is gelegen in het feit dat het plan kaderstellend kan zijn voor aanpassingen van grotere grondwateronttrekkingen.

In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op het verloop van de procedure.

Watertoets

De watertoets, waarin Rijkswaterstaat en de waterschappen een belangrijke rol spelen, zal zoveel mogelijk worden geïntegreerd in en afgestemd worden met de m.e.r.-procedure.

1.4 Leeswijzer

Dit document bestaat uit een vijftal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 geeft inzicht in het initiatief en de mogelijk te onderscheiden alternatieven. Hoofdstuk 3 behelst de mogelijke effecten die het initiatief met zich meebrengt en geeft het beoordelingskader weer waarop het initiatief wordt beoordeeld in het plan-MER. Hoofdstuk 4 geeft een beeld van het relevante beleidskader. Hoofdstuk 5 tot slot bevat een overzicht van de te doorlopen besluitvormingsprocedure.

2. Voorgenomen activiteit en te beschouwen alternatieven

2.1 Voorgenomen activiteit

Het voornemen bestaat uit het actualiseren van het provinciaal beleid op het gebied van milieu en water. Voor het eerst worden deze beleidsvelden samengevoegd in een gezamenlijk plan.

Veel (beleids)maatregelen op deze thema's zijn in ontwikkeling of uitvoering. Er is al veel bereikt. Niet alle beleidsmaatregelen hebben overigens geleid tot direct meetbare fysieke effecten.

Water, bodem en lucht zijn dankzij de aanpak van De Europese Unie, Rijk, provincie, gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven en burgers onmiskenbaar schoner geworden. Op het gebied van grondwater en afval zijn duidelijke verbeteringen geboekt.

Ten aanzien van de opwekking van duurzame energie, bodem en oppervlaktewater en de aanpassing aan klimaatverandering blijft het resultaat echter nog achter. De kwaliteit van de natuur en de biodiversiteit zijn lokaal verbeterd maar op veel onderdelen blijft deze nog (sterk) onder de beoogde natuurkwaliteitsdoelen.

De provincie blijft –uiteraard- haar wettelijke taken uitvoeren. Het PMWP heeft dus deels betrekking op formele instrumenten om maatschappelijk vraagstukken (mee) op te lossen. Deze wettelijke taken hebben betrekking op publieke diensten zoals de bescherming van grondwater en beschermen van de Brabantse bevolking tegen gezondheidsschade door milieueffecten van industrie, veehouderij, mobiliteit of klimaatverandering. Voor deze taken heeft de provincie een eigen instrumentarium en afwegingskaders. Deze rol vertaalt zich in activiteiten zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van de bestaande kaders. De provincie kan beleid vastleggen in haar verordening en andere beleidsregels. Daarnaast beweegt de provincie binnen haar financiële kaders mee met maatschappelijke ontwikkelingen en technische kansen en mogelijkheden. Bestaand beleid dat succesvol is, wordt doorgezet en er worden nieuwe beleidscomponenten en samenwerkingsstrategieën voorgesteld. De Brabanders willen een veilige en gezonde provincie en een economische groei die duurzaam is en niet ten koste van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en milieu gaat. Overwogen kan worden om in dat streven een stap verder te gaan dan de formele wettelijke taken en ambities te formuleren. In het kader van het Deltaprogramma en het onderwerp energie-neutraal bouwen zijn bestuurlijke afspraken gemaakt of uitspraken gedaan die een plaats krijgen in het PMWP.

De provincie wil in samenwerking met andere overheden en de diverse maatschappelijke partners en bedrijven werken aan de doelen van het milieu- en waterbeleid.

Daarbij zal het PMWP vooral aangeven welke rol de provincie wil oppakken om samen met burgers, bedrijfsleven, belangenorganisaties en kennisinstellingen de maatschappelijke milieu- en watervraagstukken te helpen oplossen. Welk type samenwerking, sturing en inzet van instrumenten gekozen wordt varieert per beleidsthema en de mate waarin de instrumenten zijn uitgewerkt. Veelal zal het gaan om een combinatie van verschillende samenwerkings- en sturingsstijlen. De provincie zal faciliterend en stimulerend zijn. Er kan gebruik worden gemaakt van programmatische sturing, bijdragen aan kennisontwikkeling of innovatie of directe sturing van projecten. Koploperprojecten kunnen beloond worden of achterblijvers gestraft.

Soms zal de provincie initiatiefnemer of regisseur zijn en soms deelnemer aan een proces dat door andere partijen wordt getrokken. Als zaken eenmaal lopen kan de overheid (deels) terugtreden. We blijven doorgaan met het stimuleren van beekherstelprojecten, het inrichten van natte natuurelementen en verdrogingsbestrijding (ook buiten de Ecologische Hoofdstructuur).

Doel van het MER is om het milieu- en maatschappelijk rendement van nieuwe kaders en sturingsinstrumenten te beschrijven. Sommige processen zijn traag en technisch moeilijk te veranderen.

Andere zaken leiden sneller tot resultaat. Middelen en innovatieve technische mogelijkheden en kansen zijn hierbij mede bepalend. Daarnaast is er verschil denkbaar tussen maatregelen aan de bron en maatregelen achteraf, waarbij preventie in principe prevaleert.

Zowel de formele rol als de sturingsrol ("samenwerkingsstrategie") zijn mogelijk aanleiding voor variatie (MER-alternatieven).

Uitgangspunt voor de provincie Noord-Brabant is dat economische groei niet ten koste mag gaan van de fysieke leefomgeving en het milieu. Daarbij zoekt de provincie naar een duurzame balans tussen beschermen van de kwaliteiten van de fysieke leefomgeving en bieden van ontwikkelruimte in de benutting ervan. Het beleid en de activiteiten die voorkomen uit het nieuwe PWMP zullen dus gericht zijn op het uitsluiten van negatieve effecten en het maximaliseren van positieve milieueffecten. Gestreefd wordt naar een gezonde, veilige en klimaatbestendige leefomgeving voor mens, plant en dier met voldoende ruimte voor economische activiteiten en maatschappelijke ontwikkelingen. Gezocht wordt naar balans.

Hierbij blijft er voldoende en kwalitatief goed water voor de drinkwatervoorziening voor de langere termijn. We gaan streven naar een energie neutrale bebouwde omgeving die veel minder afhankelijk is van fossiele brandstoffen en geen afval meer produceert. Ook de veehouderij vermindert haar druk op de fysieke omgeving aanzienlijk en wordt neutraal qua mineralen- en mestbalans.

Het nieuwe Brabantse beleid kent drie hoofdlijnen:

1. Het creëren van een veilige fysieke leefomgeving;
2. Het creëren van een gezonde fysieke leefomgeving;
3. Het creëren van een groene economische groei.

Met dit beleid streeft de provincie naar het realiseren van onder meer de volgende doelstellingen:

- Beschermen van Brabant tegen rampen en overstromingen;
- Opvangen van de veranderingen in het klimaat;
- Efficiënter gebruiken van natuurlijke hulpbronnen en gebruik van hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen;
- Vervangen van milieuvervuilende energievormen en materialen door schonere varianten en sluiten van zoveel mogelijk kringlopen in materiaalgebruik;
- Beperken van emissies met het oog op de gezondheid van de mens en de kwaliteit van de natuur;
- Zuiniger omgaan met het gebruiken van land, bodem en water.

In de aanloop naar de herziening van het milieu- en waterbeleid is een aantal beleidsthema's benoemd waarop wijziging, vernieuwing of aanscherping mogelijk is, voortkomend uit de met externe partners gevoerde ontwikkeldialoog, nieuwe ontwikkelingen of reeds gemaakte bestuurlijke afspraken, Het gaat om de volgende beleidsthema's :

- Strategisch grondwaterbeheer;
- Duurzame energie;
- Bodem-watersysteem;
- Waterveiligheid;
- Zoetwatervoorziening;
- Klimaat;
- Circulaire of groene economie;
- Gezondheid.

De provincie heeft wettelijke taken en is gebiedsautoriteit, opdrachtgever en toezichthouder van de kwaliteit van uitvoering van wettelijke taken door de waterschappen. Basale en wettelijke taken blijven bestaan en worden voortgezet. Een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 1.

Naast wettelijke taken zijn er bestuurlijke afspraken waar de provincie aan verplicht is. De provincie draagt bij aan het realiseren van rijksdoelen.

Deze komen o.a. voort uit de Kaderrichtlijn water, de Richtlijn Overstromingsrisico's en de Waterwet bijvoorbeeld via bestuurlijke afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water. Deze ontwikkelingen gaan ook verder. Er zijn en worden nieuwe bestuurlijke afspraken gemaakt, bijvoorbeeld in het kader van het Deltaprogramma. De hoogwaterveiligheid wordt verder verhoogd door inzet van (extra) rivierverruimende maatregelen en het op orde brengen van dijken. Daarbij is het streven om de gebiedskwaliteit te verhogen en meekoppelkansen te benutten.

Het thema Water neemt ook een belangrijke plaats in binnen de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke ordening.

Schone lucht, water en bodem zijn en blijven een essentiële randvoorwaarde voor een goede leefomgeving en noodzakelijk voor de gewenste economische ontwikkeling. De noodzaak om de "basis op orde" te hebben is onveranderd van kracht. Maar sector-overstijgende en bovenlokale uitdagingen worden steeds belangrijker, zoals klimaatverandering, verduurzaming van de veehouderij en het sluiten van kringlopen.

Klimaatverandering dreigt een grote invloed op ons leven en dat van onze kinderen te krijgen als we geen maatregelen nemen. De emissies van broeikasgassen moeten drastisch omlaag. Het sluiten van kringlopen is noodzakelijk om onze bedrijven ook in de toekomst van grondstoffen te voorzien.

Bij veel van de thema's is de intentie om meer maatschappelijk maatwerk te leveren, om gebiedsgericht te werken en om koplopers te stimuleren en meer ruimte te gunnen terwijl achterblijvers streng aangepakt worden.

2.2 Toelichting per thema

Strategisch grondwaterbeheer

Er is een beperkt aantal knelpunten als het gaat om winning van diep grondwater voor menselijke consumptie. Er is ruimte voor aanpassingen van het bestaande beleid. Het oplossen van knelpunten kan via herverdeling van de beschikbaar gestelde ruimte (kubieke meters grondwater). Het lijkt erop dat de huidige doelen gerealiseerd kunnen worden met de huidige instrumenten, mits er aanvullend op de huidige instrumenten een helder afwegingskader komt om beschikbare ruimte te herverdelen. De totale hoeveelheid onttrokken grondwater mag niet toenemen. De heffingen op het winnen van grondwater wil de provincie ophogen om geld te genereren voor verdrogingsbestrijding en beekherstel.

Duurzame energie

Fossiele brandstoffen raken op. Daarom is een transitie naar duurzame energie gewenst. Het streven is erop gericht de maatschappij zo ver te krijgen dat deze zelf gaat investeren in duurzame energiebronnen.

De provincie zet zich in voor een volledig energieneutrale bebouwde omgeving in 2050. Dit doen we door sturing op innovatie en kennis. De provincie neemt het initiatief voor een renovatietraject voor bestaande woningen ("Nul op de meter"). De provincie gaat het benutten van restwarmte verder stimuleren door het oprichten van een "warmtebedrijf". We zetten in op energiezuiniger vervoer en het terugbrengen van de emissie naar nul.

Het vraagstuk van isolatie van bestaande gebouwen illustreert dit probleem. Bij voldoende schaalgrootte is een business case mogelijk waarbij de terugverdientijd om bestaande woningen (nagenoeg) energieneutraal te maken, aantrekkelijk wordt.

Bodem-watersysteem

Vanuit diverse beleidsvelden worden de symptomen die het gevolg zijn van verkeerd bodemgebruik bestreden. Het waterkwaliteitsbeleid draagt bij aan vermindering van de belasting van grond- en oppervlaktewater met nutriënten. Door te voldoen aan de eisen vanuit de Kaderrichtlijn water geven we hier invulling aan.

De vitaliteit van het bodemsysteem staat onder druk. Onze bodem is geen hernieuwbare natuurlijke hulpbron. De druk vanuit de landbouw op het bodem-watersysteem is groot door vermisting, gebruik van bestrijdingsmiddelen en resten van diermedicijnen in het grond- en oppervlaktewater. Verlies van natuurlijke bodemvruchtbaarheid en bijbehorende ecologische kwaliteit is niet zomaar terug te brengen. De negatieve effecten hiervan zijn bekend. Voor een bronaanpak (normering) staat het rijk aan de lat. De provincie streeft naar duurzaam bodembeheer. Dat kan alleen door duurzamer gebruik te maken van de bodem. De provincie wil de koolstof- en nutriëntenkringloop meer sluitend maken.

Waterkwantiteitsbeleid verbetert de zoetwatervoorziening voor de gewassen. Klimaatbeleid probeert het bufferend vermogen van de bodem bij het opvangen van neerslagpieken en het adapteren aan droogte te versterken. Ook vanuit andere beleidsvelden wordt een beroep gedaan op de bodem. Doel is dat Brabant meer zelfvoorzienend wordt voor veevoer en eiwit. Agrofoodbeleid wil het economisch rendement van de voedselketen vergroten. Bovendien wordt gewerkt aan een versterking van de biobased economy. Om aan al deze eisen en verwachtingen te voldoen is een integrale aanpak noodzakelijk.

De provincie zal doorgaan met het stimuleren van beekherstel, het inrichten van natte natuurparels en verdrogingsbestrijding. Dat is een wettelijke taak. Ook wil de provincie doorgaan met het stimuleren van het herstel van de voor Brabant unieke wijstgronden en bijbehorende aardkundige en ecologische waarden. Dit geldt ook voor het herstel van vennen. Vaak zijn deze verstoord en vermest. Ook hierbij geldt dat de ecologische waarden uniek en groot zijn. Hierbij wordt aangesloten bij het natuurbeleid zoals vastgelegd in de provinciale natuur en landschapvisie (BRUG).

Waterveiligheid

Doelstelling van het rijk is om in 2050 de noodzakelijke hoogwaterbeschermingsmaatregelen gerealiseerd te hebben, zodat voldaan wordt aan de nieuwe veiligheidsnormen. De provincie keurt de projectplannen van waterschappen voor verbetering van primaire waterkeringen goed. Dit is een wettelijke taak. Ook dient het hoofdwatersysteem klimaat robuust te zijn. Dit betekent dat waterstand verlagende maatregelen de noodzaak tot dijkverhogingen verminderen. De provincie werkt de in het Deltaprogramma gemaakte afspraken uit voor Brabant en zet in op het mee koppelen van haar provinciale doelen met betrekking tot leefbaarheid, vitaliteit en ecologie bij het werken aan hoogwaterbescherming. De hoogwaterbeschermingsmaatregelen vormen de fysieke basis voor een economisch vitale leefomgeving. In 2015 wordt gestart met onderzoek naar twee potentieel concrete koploperprojecten langs de Maas om te zien of hiervoor MIRT-verkenningen gestart kunnen worden.

Zoetwatervoorziening

De provincie zal de strategische grondwatervoorraad blijvend beschermen met het oog op een duurzame drinkwatervoorziening op lange termijn. Voor de grote grondwateronttrekkingen is de provincie bevoegd gezag voor de vergunningverlening. Doelstelling is om in 2030 de zoetwatervoorziening klimaatbestendig te laten zijn. De verantwoordelijkheden van overheden en gebruikers worden gedeeld. Er ontstaat een veerkrachtige zoetwatervoorziening die afgestemd is op het maximaal hergebruik van producten en grondstoffen en de duurzame agrofoodketen.

Klimaat

De provincie wil een klimaatagenda opstellen om de kwetsbaarheid als gevolg van klimaatveranderingen scherper in beeld te krijgen. De provincie zet zich in voor een meer energie neutrale bebouwde omgeving. Hiermee vermindert het energieverbruik, de CO₂ uitstoot en verbetert

de kwaliteit van leef- en werkomgeving van mens, plant en dier. Qua energieverbruik wordt in de nabije toekomst ruimschoots voldaan aan de Europese energie richtlijn en Nederland wordt minder afhankelijk van energie-import.

Groene economie

De biobased productie gaat via meer innovatieve technieken de markt bereiken. Er ontstaan steeds meer gesloten grondstofketens. We sluiten bijvoorbeeld de fosfaatkringloop. De provincie gaat ook haar rol in de transitie naar een duurzame, circulaire en biobased economie verder vorm geven. Materiaalketens kunnen meer gesloten worden en lokale en regionale projecten op dit vlak kunnen gestimuleerd worden. Dit kan door belemmeringen in beeld te brengen en oplossingen aan te dragen. Waar de provincie dat zelf kan passen we knellende of contraproductieve regels aan. In het geval van landelijke- of Europese regels gaan we aandringen op het opheffen van belemmeringen voor een circulaire economie. Bijvoorbeeld door de afvalstoffenregels aan te passen om zo toepassingsmogelijkheden voor afvalstoffen te vergroten.

De provincie gaat ook voor Smart en Green mobility (slimme en groene technologieën en vermindering van de uitstoot van schadelijke stoffen, bijvoorbeeld zero-emissie in het openbaar vervoer).

Gezondheid

De provincie gaat bezien op basis van de gezondheidskaarten waar cumulatie van gezondheidseffecten optreedt. Ook worden gezondheidseffectscreeningen uitgevoerd bij te doorlopen m.e.r.-procedures. De provincie gaat samen met de grote Brabantse gemeenten een aanpak formuleren voor gezonde stedelijke gebieden.

De vraag is of er specifiek Brabantse vraagstukken zijn op het gebied van gezondheid die om extra Brabants beleid vragen. De onderwerpen die dan opkomen zijn: dumping van drugsafval, de gezondheidseffecten van de intensieve veehouderij (o.a. geur, fijnstof en verspreiding van zoönosen). Daarnaast zullen we ons inspannen om de gevolgen van (ultra)fijn stof op de gezondheid beter in beeld te brengen en streven we naar het beperken van gezondheidsrisico's als gevolg van klimaatverandering.

De intensieve veehouderij kan leiden tot acute gezondheidsrisico's bij uitbraak van dierziektes en de verspreiding van endotoxinen. Generieke normen voor de uitstoot van schadelijke stoffen zijn een Rijks verantwoordelijkheid. Daarnaast zijn ook vooral de gemeenten verantwoordelijk voor het garanderen van voldoende gezondheid rondom veehouderijen. Voor geur is door de provincie aanvullend beleid gemaakt. Een hulpmiddel bij het verder duiden van de opgave is om de gezondheidskaarten te actualiseren in het PMWP en daar gezondheidsdoelstellingen aan te koppelen. Ook de eerder geïntroduceerde Brabantse Zorgvuldigheidsscore (BZV), opgesteld om de agrarische sector gezonder te laten functioneren, willen we toepasbaar maken voor het thema gezondheid om daarmee gemeenten te prikkelen in actie te komen. De provincie wil dat meer landbouwbedrijven maatregelen treffen. Dit kan door stimulering, kennisdeling en ervaringsuitwisseling. Ook voldoende groenblauwe dooradering van woon- en werkgebieden kan bijdragen aan een gezonde en prettige woonomgeving.

De provincie ziet toe op de uitvoering van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz), voor de chloorbaden en zwemplassen. Alle zwemlocaties dienen te voldoen aan de regels voor veiligheid en de waterkwaliteit wordt gemonitord. Er is behoefte aan algemene communicatie over zwemmen.

2.3 Autonome ontwikkelingen

Wat doen we al:

- Het uitvoeren van onze wettelijke taken (zie bijlage 1);

- Het stimuleren van beekherstelprojecten, natte natuurparels en verdrogingsbestrijding;
- Samen met partijen vervolg geven aan de resultaten van het Deltaprogramma zoals die in 2014 zijn opgeleverd en inmiddels zijn opgenomen in het Nationaal waterplan;

- Het faciliteren van de eerste tranche uitvoeringsagenda energie die zich richt op duurzame innovatie. De projecten en het 'living lab' om binnen Brabant(stad) een toonbeeld te zijn om innovatief in te kopen en de markt slim uit te dagen is hierin vormgegeven. Voorbeelden: de pilots op het gebied van innovatief aanbesteden van nul-emissiebussen in het openbaar vervoer. Innovatief aanbesteden van publieke laadinfrastructuur;
- Een rol spelen als financier, aanjager van duurzame innovatie en lanceerder van vernieuwingen;
- Het faciliteren van de (on)volwassen markt van duurzame ontwikkeling door financiële mogelijkheden voor duurzame ondernemingen en projecten te vergroten door het breedbandfonds, slimme zorg, innovatiefonds, energiefonds. en Deze instrumenten zijn niet perfect en de provincie daagt partners uit om de inzet op vergroening van de economie te versterken en waar nodig te verbeteren.

De huidige situatie en de autonome ontwikkelingen zullen samen dienen als referentiekader (nulalternatief) voor de te beschrijven alternatieven.

2.4 Alternatieven en varianten

In het plan-MER zal een nadere onderbouwing van redelijkerwijs te beschouwen alternatieven worden opgenomen. Dit is alleen noodzakelijk als er meerdere mogelijke accenten te geven zijn die variëren in milieurendement (op alle mogelijke effecten). Na de participatieronde zal bezien worden of hier aanleiding voor is. Financiën kunnen hierin bepalend en beperkend zijn maar ook de sturingsstijl in het algemeen of het rendement van verschillende sturingsstrategieën of sturingsaccenten.

Het planvoorstel en eventuele alternatieven daarvoor zullen worden vergeleken met het bestaande referentiekader. Dit wordt gevormd door de huidige situatie inclusief de te voorziene autonome ontwikkelingen die voortkomen uit vastgesteld beleid.

In het plan-MER zal een eventuele verdere detaillering en trechtering van alternatieven en varianten worden toegepast. Mede op basis van de binnenkomende zienswijzen en adviezen over deze startnotitie zal op een goed moment samen met stakeholders de juiste bandbreedte aan alternatieven worden vastgelegd, waarmee ook de beleidskaders worden afgebakend. Op basis van een globale (kwalitatieve) effectbepaling zal worden nagegaan waar (verdere) kansen en belemmeringen liggen.

De volgende mogelijke alternatieven worden voorzien:

Het nulalternatief

De huidige situatie en de autonome ontwikkelingen als gevolg van vastgesteld beleid en wettelijke taken dienen als referentiekader.

Het voorkeursalternatief

Met omgevingsactoren en betrokken partijen wordt nagedacht over alternatieven door strategieën en doelen per beleidsthema te verkennen. Hierbij worden dwarsverbanden verder ingekleurd en de gekozen sturingsstijlen per thema worden verder uitgewerkt. Dit werken we uit tot een voorkeursalternatief dat de focus legt op wettelijke taken en kansrijke en betaalbare activiteiten.

Overige alternatieven

In interne en externe bijeenkomsten is oriënterend verkend waar wensen en ambities liggen. Er worden de komende tijd nieuwe bijeenkomsten belegd om doelen scherper te formuleren en alternatieven te vinden die een (milieu)meerwaarde op kunnen leveren, bijvoorbeeld door goede samenwerking tussen partijen, innovaties of combinaties van doelen.

3. Te onderzoeken milieuaspecten

In het plan-MER zullen de negatieve en positieve effecten van het initiatief en de verschillende alternatieven daarvoor worden beschreven en beoordeeld. Het detailniveau van het MER sluit aan bij het abstractieniveau van het plan. Aangezien het plan kaderstellend, richtinggevend en abstract is kunnen geen kwantitatieve effecten worden bepaald.

Het nulalternatief (de huidige situatie + autonome ontwikkelingen zonder de voorgenomen beleidswijzigingen) fungeert als referentie voor de beoordeling van de effecten. Deze zal dus als eerste worden beschreven. Als referentiejaar geldt dan het jaar 2021 (het laatste jaar van de planperiode),

Per milieuaspect zal onderscheid worden gemaakt tussen het plangebied (het gebied van de ingreep) en het studiegebied (het gebied waar effecten op kunnen treden). De omvang van het studiegebied verschilt per milieuaspect. Meestal is het studiegebied (veel) groter dan het plangebied. Tevens zal worden aangegeven wat de provincie van verantwoordelijken buiten Brabant verwacht op bepaalde milieu- en waterdoelstellingen te bereiken.

Het beleid dat autonoom en zonder wijzigingen wordt doorgezet wordt in het plan-MER als autonome ontwikkelingen beschreven en worden beschouwd als de effecten van het eerder ingezette beleid. Het plan-MER richt zich vooral op nieuwe beleidsvoornemens en veranderingen en de daarbij horende effecten zoals die door het nieuwe, geactualiseerde plan worden gegenereerd.

De effecten worden per milieuaspect beschreven aan de hand van beoordelingscriteria. Hierna wordt per milieuaspect op hoofdlijnen aangegeven welke criteria worden gebruikt. Uitgangspunt is dat wettelijke taken gerealiseerd worden en wettelijke normen (bijvoorbeeld veiligheidsdoelstellingen, milieunormen en KRW-normen) gehaald worden.

Aangegeven zal worden wat de grootte van het effect is en of de effecten tijdelijk of permanent, omkeerbaar of onomkeerbaar, op korte of op lange termijn spelen en of cumulatie van effecten optreedt. Zowel de positieve als (eventuele) negatieve effecten worden aangegeven. Voorts zal per onderdeel worden aangegeven welke mitigerende en/of compenserende maatregelen mogelijk zijn.

Per milieuaspect wordt een aantal concrete criteria geformuleerd op basis waarvan de effecten worden beschreven en beoordeeld. Doelstelling hiervan is het MER toe te spitsen op de effecten die essentieel zijn voor de besluitvorming.

Indien uit inspraak blijkt dat er nog andere dan genoemde effecten van belang zijn zullen deze, mits relevant, in het MER eveneens aan de orde komen. Bij het bepalen van het onderscheid tussen relevante en matig relevante effecten spelen vooral de volgende karakteristieken een rol:

- de omvang en ernst van het effect;
- de duur van het effect;
- de effectiviteit van het effect;
- en de (on)omkeerbaarheid van het effect.

De beoordeling zal plaats vinden in 5 klassen:

- ++ Positieve effecten
- + Licht positieve effecten
- 0 Neutrale effecten
- Licht negatieve effecten
- Negatieve effecten

Voor de presentatie van de eindscores worden kleuren gebruikt om het effect overzichtelijk te kunnen presenteren. In het navolgende wordt per aspect kort toegelicht welke zaken in beschouwing worden genomen in het plan-MER.

Veiligheid

Ingegaan zal worden op de risico's van het gebruik, de verwerking en het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Waterveiligheid

De waterveiligheid zal worden beschreven. Hierbij wordt ingegaan op hoogwaterbescherming, regionale waterberging, droogte en het voorkomen van wateroverlast in bebouwde gebieden.

Bodem en water

Beschreven zal worden of de achteruitgang van het organische stofgehalte in de bodem verminderd kan worden. Dat geldt ook voor de biodiversiteit onder het maaiveld, bodemverdichting en het uitspoelen van fosfaat en stikstof naar de bodem en het grondwater. Nagegaan zal worden of de grondwaterkwaliteitsdoelstellingen gehaald worden. Beschreven zal worden of de chemische kwaliteitsdoelstellingen van het oppervlaktewater (KRW-normen) gehaald worden, of het zuiveringsrendement voldoende is en of diffuse verontreinigende bronnen voldoende onder controle zijn. Ook zal worden beschreven of de zwemwaterkwaliteit en de kwaliteit van stedelijk water voldoende wordt gewaarborgd.

Verder wordt beschreven of de verdrogingsbestrijding in de landbouw- en natuurgebieden voldoende effectief wordt aangepakt. Ook zal worden ingegaan op de vraag of voldoende wordt geanticipeerd op de adaptatie van klimaatverandering.

Geluid

Er zal beschrijvenderwijs per verandering of ingreep ingegaan worden op mogelijk veranderende geluidssituaties als gevolg van nieuw beleid.

Geur

Er zal kwalitatief ingegaan worden op de vraag of de veranderingen of ingrepen leiden tot veranderingen in geurhinder.

Energieopbrengst en CO₂ vermindering

Ingegaan zal worden op de effecten van kansen voor het terugwinnen van grondstoffen, winning van energie en aanpassing van de bescherming van dieper grondwater. Ook worden de effecten beschreven van milieuvriendelijke vormen van energiewinning en energie beperkende en klimaatadaptieve maatregelen.

Gezondheid

Bij de beschrijving van het effect op gezondheid wordt ingegaan op effecten op een gezonde leefomgeving (schone lucht, stilte, schoon water, schone bodem, een groene omgeving en een rijke en gevarieerde natuur). Hierbij wordt gekozen voor een brede benadering (breder dan de technisch opgezette GES-methodiek). Het steeds belangrijker wordende thema gezondheid zal worden gerelateerd aan ontwikkelingen in het water- en milieubeleid. Ingegaan zal worden op infrastructurele ontwikkelingen en ontwikkelingen in de landbouw.

Natuur

Speciale aandacht zal uitgaan naar het effect op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden: negatieve effecten zullen uitgesloten moeten worden (bijvoorbeeld door mitigerende maatregelen). Via het uitvoeren van een zogenoemde Passende beoordeling zal nagegaan worden of er effecten optreden op de instandhoudingsdoelen voor de bijzondere soorten. Uiteraard wordt ook ingegaan op de mogelijke aantasting van door rijk en provincie aangewezen statusgebieden zoals de beschermde natuurmonumenten, de aangewezen Ecologische Hoofdstructuur, de Provinciale ecologische hoofdstructuur en eventuele andere beschermde gebieden. Daarbij wordt tevens de in deze gebieden geldende natuurcompensatieverplichting uitgewerkt, indien dit aan de orde is. Ook zal worden ingegaan op de ecologische gevolgen van klimaatverandering en de effecten van daaraan gerelateerde invasie van exoten in relatie tot inheemse soorten.

Landschap

De landschappelijke veranderingen en de aantasting of versterking van landschappelijke kwaliteiten zullen worden beschreven.

Cumulatie

In het plan-MER zal aandacht besteedt worden aan optredende cumulatieve effecten. Dit geldt voor zowel de cumulatie van effecten op de mens als voor cumulatie van effecten op natuur en landschap. Cumulatie van effecten dient ook aan de orde te komen in de Passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Mitigerende maatregelen

De in het plan-MER aan te geven negatieve milieueffecten kunnen door middel van het uitvoeren van mitigerende maatregelen verzacht worden of teniet worden gedaan. In het MER worden deze adaptieve maatregelen beschreven en aangegeven wordt welk effect de mitigerende maatregelen naar verwachting hebben.

Leemten in kennis

In het plan-MER zal worden aangegeven welke belangrijke informatie ontbreekt en welke gevolgen dit heeft voor de effectvoorspelling. Waar mogelijk zal worden aangegeven welke aanvullende onderzoeken deze leemten kunnen wegnemen.

4. Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau aangegeven welke beleidskaders van invloed zijn op het PMWP. In het MER zal op hoofdlijnen worden ingegaan op de relevante beleidskaders en normen. Deze zijn essentieel voor het bepalen van de autonome ontwikkeling.

4.1 EU-beleid

Bij de beschrijving van het Europees beleid zal in het MER ingegaan worden op:

- De Kaderrichtlijn Water (KRW);
- De Richtlijn overstromingsrisico's (ROR);
- De wettelijke normen ten aanzien van luchtkwaliteit;
- De Vogel en Habitatrichtlijn (Het Natura 2000 beleid);
- Het OESO-rapport Nederlands waterbeleid;
- De Europese Zwemwaterrichtlijn;
- Het EU-Witboek transport.

4.2 Rijksbeleid

Bij de beschrijving van het rijksbeleid zal in het MER ingegaan worden op:

- De Waterwet;
- Stroomgebiedbeheersplannen voor de Maas, Schelde en Rijn;
- Het ontwerp Nationaal Waterplan;
- Het Nationaal bestuursakkoord water;
- De Bestuursovereenkomst Deltaprogramma 2018-2050;
- Deltaplan Hogere zandgronden en Zoetwatervoorziening Rivierengebied;
- De Beleidsnota Drinkwater;
- De Structuurvisie Ondergrond (STRONG);
- De Natuurbeschermingswet;
- De Wet Milieubeheer;
- De Wet geluidhinder;
- De Wet algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO);
- De Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden;
- De Wet Geurhinder en Veehouderij (WGV);
- De Programmatische aanpak Stikstof (PAS);
- Het nationaal energieakkoord;
- Het manifest "klimaatbestendige stad";
- De circulaire economie uit de Kennis en Onderzoeksagenda 2015.

4.3 Provinciaal Beleid

Bij de beschrijving van het beleid zal in het MER ingegaan worden op:

- De Verordening Ruimte;
- De Verordening Water;
- De provinciale Milieuverordening;

- De integrale provinciale Natuur en Landschapsvisie 2012-2022 (Brabant Uitnodigend Groen - BrUG);
- Het Gewenste Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR- water);
- De Agrofood Agenda (beleid voor de transitie naar een duurzame landbouw);
- De Brabantse Zorgvuldigheidsscore (BZV);
- De beheerplannen voor de Natura 2000 gebieden in Brabant;
- Het Stikstofconvenant Brabantse Natura 2000 gebieden;
- De beleidsregel Geur;
- Het actieplan geluid 2013-2018;
- De Duurzaamheidsbalans van Brabant 2014;
- De Nota risicobeleid externe veiligheid 2014-2018;
- De Energieagenda voor Noord-Brabant 2010-2020;
- De start van Visit Brabant (innovatie voor de vrijetijdssector);
- De Impuls omgevingsveiligheid 2015-2018.

4.4 Waterschaps- en gemeentelijk beleid

Bij de beschrijving van het waterschaps- en gemeentelijk beleid zal in het MER ingegaan worden op:

- Het beleid ten aanzien van het grondwaterbeheer (waterschappen);
- Het beleid ten aanzien van sanering van waterbodems (waterbeheerder);
- Het Beregeningsbeleid (waterschappen);
- De Waterbeheerplannen van de waterschappen;
- Het manifest "Brabant Buiten, Verbindingen Versterken";
- Het gemeentelijke beleid in alle opzichten.

5. Procedures en besluitvorming

5.1 Betrokken partijen en instanties

Initiatiefnemer

Initiatiefnemer voor het plan is de Provincie Noord-Brabant.

Bevoegd gezag

De provincie is tevens bevoegd gezag. Het bevoegd gezag zal het initiatief bekend maken middels een publicatie. Ook organiseert zij de inspraakmogelijkheden, geeft advies over de inhoud van het MER, beoordeelt het MER en vraagt advies aan de Commissie voor de m.e.r..

Overheden

Betrokken zijn de Nederlandse Rijksoverheden, De Brabantse waterschappen, de Brabantse gemeenten en de Belgische overheid.

Commissie voor de milieueffectrapportage

Het bevoegd gezag wordt bij haar besluiten geadviseerd door de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.). Deze commissie bestaat uit deskundigen op milieugebied. Voor iedere milieueffectrapportage wordt uit de Commissie een werkgroep samengesteld, die het bevoegd gezag adviseert over Reikwijdte en Detailniveau van het MER en later over de juistheid en volledigheid van het MER. De Commissie m.e.r. betreft desgewenst de verschillende inspraakreacties bij haar adviezen.

Wettelijke Adviseurs

Het bevoegd gezag dient ook advies te vragen aan de wettelijke adviseurs in de m.e.r.-procedure. Dit zijn de hoofdinspecteur voor de Milieuhygiëne van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, de directeur Natuurbeheer van het Ministerie van Economische zaken en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).

De wettelijke adviseurs brengen eventueel advies uit over de reikwijdte en detailniveau en later over de inhoud van het MER.

Insprekers en belangenorganisaties

In deze m.e.r.-procedure zijn twee inspraakmogelijkheden voorzien. De eerste inspraakperiode volgt op de publicatie van deze notitie. Het is dan voor een ieder mogelijk voorstellen te doen voor aspecten of alternatieven die in het MER aan de orde moeten komen.

De tweede inspraakperiode vindt plaats na de terinzagelegging van het ontwerpplan en bijbehorend MER.

5.2 De te doorlopen procedure

In deze paragraaf wordt weergegeven welke stappen worden doorlopen.

Openbare kennisgeving

Het bevoegde gezag geeft openbaar kennis van het voornemen om een (gecombineerd) m.e.r.-plichtig besluit voor te bereiden. Daarin staat dat stukken ter inzage worden gelegd, waar en wanneer dit gebeurt, dat er gelegenheid is zienswijzen in te dienen, aan wie, op welke wijze en binnen welke termijn. Ook wordt vermeld of de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) om advies zal worden gevraagd over de voorbereiding van het plan. Tevens worden belanghebbenden en belangstellenden uitgenodigd te reageren.

Raadpleging adviseurs en betrokken bestuursorganen over reikwijdte en detailniveau

Het bevoegd gezag raadpleegt de adviseurs en de overheidsorganen die bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken over de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER. Het raadplegen van de Commissie m.e.r. is niet verplicht, maar wordt vrijwillig gedaan om zodoende een onafhankelijk advies op de inhoud van het op te stellen MER te hebben. Raadpleging gebeurt door de nu voorliggende NRD waarin de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen plan-MER wordt beschreven, naar de adviseurs, betrokken bestuursorganen en de Commissie m.e.r. te verzenden.

Zienswijzen indienen

De NRD vormt tevens het belangrijkste stuk dat in het kader van de bovengenoemde openbare kennisgeving ter inzage wordt gelegd, zodat (gedurende 4 weken) zienswijzen kunnen worden ingediend.

Vaststellen reikwijdte en detailniveau van het MER

Hoewel niet verplicht ligt het voor de hand om de definitieve notitie reikwijdte en detailniveau voor het op te stellen plan-MER vast te stellen. Daarbij zullen de ingekomen zienswijzen, het advies van de betrokken overheidsorganen en het advies van de Commissie m.e.r. worden meegenomen.

Opstellen plan-MER

De eisen waaraan het MER moet voldoen zijn beschreven in artikel 7.7 en artikel 7.23, eerste lid, Wm (en uiteraard de notitie reikwijdte en detailniveau). Samengevat moet het plan-MER in elk geval bevatten/beschrijven:

- het doel van het project;
- een beschrijving van het project en de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven, zowel (bijvoorbeeld) qua ligging als qua uitvoeringswijze;
- welke plannen er eerder voor deze activiteit zijn vastgesteld en welke alternatieven daarin waren opgenomen;
- voor welk(e) besluit(en) het MER wordt gemaakt en welke besluiten met betrekking tot het project al aan het plan-MER vooraf zijn gegaan;
- een beschrijving van de 'huidige situatie en de autonome ontwikkeling' in het plangebied;
- welke gevolgen het project en de alternatieven hebben voor het milieu en een motivering van de manier waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven en een vergelijking van die gevolgen met de 'autonome ontwikkeling';
- effectbeperkende c.q. mitigerende maatregelen;
- leemten in kennis;
- een publiekssamenvatting.

Openbaar maken van het MER en raadpleging Commissie m.e.r.

Het MER wordt ter inzage gelegd en voor advies verzonden aan de Commissie m.e.r.. De ter inzage legging gebeurt in principe gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerpplan.

Zienswijzen indienen

Iedereen kan zienswijzen indienen op het MER, ontwerpplan. De termijn daarvoor is 4 weken.

Advies Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. geeft eveneens een advies op de inhoud van het plan-MER (toetsingsadvies) waarbij zij de ingekomen zienswijzen betreft. Eventueel geven de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. aanleiding tot het wijzigen van het MER of het maken van een aanvulling op het MER, bijvoorbeeld om een aantal zaken wat verder uit te diepen of nadere accenten te leggen.

Vaststellen plan inclusief motivering

Het bevoegd gezag stelt het definitieve plan vast en geeft daarbij aan hoe rekening is gehouden met de in het MER beschreven milieugevolgen en wat de overwegingen zijn met betrekking tot de in het MER beschreven alternatieven, de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r..

Evaluatie

Monitoring en evaluatie van deze gegevens moet te zijner tijd uitwijzen of de daadwerkelijke milieugevolgen overeenkomen met de in het MER beschreven gevolgen. In het MER zal een aanzet worden gegeven voor dit evaluatieprogramma.

Bijlage 1 Overzicht wettelijke taken

Wettelijk kader	Besluit	(belangrijkste) Rol provincie	Omschrijving
Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)	Besluit risico's zware ongevallen 1999	Vergunningverlening	Normen vastgelegd in deze besluiten hebben betrekking op externe veiligheid
	Vuurwerkbesluit		
	Besluit externe veiligheid inrichtingen		
	Kaderstellende nota Handhavingskoers 2013-2016	Handhaving	Handhaving van regels bij risicovolle inrichtingen. Deze taak is ondergebracht bij de omgevingsdiensten in Noord-Brabant. Frequentie afhankelijk van product "kans op overtreding x effect van overtreding"
	Verdrag van Helsinki		Verplichting tot internationale informatie uitwisselen over risicovolle bedrijven waarvoor de provincie het bevoegde gezag is en die bij een ongeval of ramp effecten kunnen veroorzaken die de landsgrens overschrijden
Wet Geluidhinder		Ontheffing verlening	Afhandeling van ontheffingsverzoeken
		Monitoring	
		Toetsing aan normering	
	Provinciale Milieuverordening		Aanwijzing en ontheffingverlening stiltegebieden

Wettelijk kader	Besluit	(belangrijkste) Rol provincie	Omschrijving
Wet ruimtelijke ordening (Wro)	Ruimtelijke plannen (inpassingsplannen)	Bescherming	Bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening houden met de normen die gelden voor risicovolle inrichtingen en het vervoer van gevaarlijke stoffen, voor zover deze normen betrekking hebben op ruimtelijke onderwerpen.
Wet vervoer Gevaarlijke Stoffen			Aanwijzen van daarvoor bestemde wegen en weggedeeltes
Wet rampen en zware ongevallen		Beheerder	Verantwoordelijk voor het beheer van de provinciale risicokaart. Faciliteren om gegevens die zijn ingevoerd in de databases, beschikbaar, zichtbaar en actueel te maken via internet. De risicokaart is een informatiebron voor burgers over de risico's in hun woon- en leefomgeving. Daarnaast wordt de risicokaart door diverse overheidsinstanties gebruikt bij (ruimtelijke) planvorming, pro-actie, preventie, preparatie, vergunningverlening en handhaving.
Wet revitalisering generiek toezicht		Toezichthouder	Richting gemeenten en waterschappen. Van interbestuurlijk toezicht is het uitgangspunt vertrouwen in de gemeentelijke en waterschappelijke taakuitoefening. In het kader van interbestuurlijk toezicht verzamelt en registreert de provincie informatie over de vraag of een handeling/zaak voldoet aan de daaraan gestelde wettelijke eisen. Ingrijpen kan via de instrumenten uit de Wet revitalisering generiek toezicht. Voor Brabant is de ambitie voor het IBT vastgelegd in het Beleidsplan 2013-2015 IBT.
Wet luchtvaart	Regeling Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML)		Normen en regels voor geluid en externe veiligheid. Voor burgerluchthavens van regionale betekenis is de provincie bevoegd gezag tbv opstellen luchthavenbesluit.
Wet milieubeheer		Vergunningverlening	Normering tbv luchtkwaliteit. De provincie werkt mee aan het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) via het Brabants programma voor Luchtkwaliteit. Qua geur geldt de als kader binnen de milieuregelgeving.
Wet milieubeheer	Besluit Milieueffectrapportage	Uitvoeren m.e.r.-procedure	Het milieubelang betrekken in de besluitvorming bij initiatieven die op grond van het Besluit Milieueffectrapportage m.e.r.-plichtig zijn

Wettelijk kader	Besluit	(belangrijkste) Rol provincie	Omschrijving
			Monitoring luchtkwaliteit
Wet milieubeheer		Verantwoordelijk voor de nazorg (beheerder)	Gesloten Stortplaatsen die nog in gebruik waren na 1 sept 1996
	Provinciale MilieuVerordening	Ontheffingverlener & Handhaving Hergebruik	Hergebruik gesloten Stortplaatsen die nog in gebruik waren na 1 sept 1996
	Provinciale MilieuVerordening	Ontheffingverlener & Handhaving Hergebruik	Hergebruik voormalige Stortplaatsen voor het laatst in gebruik voor 1 sept 1996
Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)		Vergunningverlening	Normering tbv geur
Wet bodembescherming	Convenant bodem en ondergrond 2016-2020	Vergunningverlening/handhaving	Historische (vóór 1 januari 1987 veroorzaakt) gevallen van ernstige bodemverontreiniging en met zodanige risico's voor mens, plant of dier dat spoedige sanering noodzakelijk is (Omg. dienst) Wbb en SEB.
	Besluit Financiële bepalingen bodemsanering 2005	Besluiten i.h.k. draagkracht, Bedrijvenregeling en cofinanciering	Alles ter realisering van saneringen in eigen beheer van historische gevallen van ernstige bodemverontreiniging, met zodanige risico's voor mens, plant of dier dat spoedige sanering noodzakelijk is.
		Uitvoering sanering en beheer	Van historische gevallen van verontreiniging, met zodanige risico's voor mens, plant of dier dat spoedige sanering noodzakelijk is en waarvoor geen verantwoordelijke partij is aan te wijzen (de art. 48 vangnet gevallen)
	Convenant bodem en ondergrond 2016-2020	Aanwijzing gebied/vaststellen plan/gebiedsbeheerder	De besluitvorming door GS vloeit voort uit de bepalingen inzake gebiedsgericht grondwaterbeheer (art. 55c en volgende). Ook het convenant bevat afspraken over GGB
			Duurzaam en efficiënt beheer en gebruik van de ondergrond en kennis opbouw en behoud daarvan, aanpak "spoedlocaties", GGB.

Wettelijk kader	Besluit	(belangrijkste) Rol provincie	Omschrijving
			Aanpak verontreinigde regionale waterbodems, diffuse bodemverontreiniging, nieuwe bedreigingen, nazorg en monitoring en voormalige stortplaatsen.
		Uitvoeren maatregelen	Vanuit de zorgplicht bepaling (art.13 Wbb) kan het voorkomen dat de provincie acties moet ondernemen ter voorkoming/beperking van verontreiniging indien niemand anders acties onderneemt.
		Uitvoeren maatregelen	Uit de bepaling voor ongewone voorvallen (artikel 30 Wbb) vloeit voort dat GS indien nodig de noodzakelijke maatregelen moet nemen ter voorkoming/beperking van verontreiniging en daartoe ook bevelen kan nemen.
Mijnbouwwet en in toekomst ook Wabo	Aanpassing Mijnbouwwet	Adviesrecht	Adviesrecht provincie i.h.k.v. opsporing en winning van delfstoffen
Kaderrichtlijn Water			Algemeen: doelstelling om de chemische en ecologische kwaliteit van oppervlakte- en grondwater in Europa te verbeteren en waarborgen
		Uitvoeren maatregelen	Uitvoeren (grondwater)maatregelen die zijn opgenomen in de Stroomgebiedsbeheerplannen van het rijk, gericht op verbetering toestand van waterlopen en grondwater en bescherming te bieden tegen overstromingen.
			Uitvoeren (oppervlaktewater)maatregelen, zoals vispassages en natuurvriendelijke oevers, is een wettelijke taak van de waterschappen
		Stimuleren, kennis delen	Beleid t.a.v. stoffen (nitraat, fosfaat, bestrijdingsmiddelen, medicijnenresten et cetera) is Europees en nationaal vastgelegd. PR
		Vastlegging doelen	De provincie is wettelijk verplicht om voor oppervlaktewateren in de zin van de KRW een aantal zaken vast te leggen: Doelen voor ecologie en biologie ondersteunende parameters (o.a. nutriënten); Type (bijvoorbeeld snelstromende bovenloop); Status (natuurlijk of sterk veranderd); Ligging

Wettelijk kader	Besluit	(belangrijkste) Rol provincie	Omschrijving
	BKMW	Monitoring	
Waterwet		Zorgplicht	Bescherming van grondwater voor menselijke consumptie (instrument: beschermingszones rondom drinkwaterwinlocaties)
Wet milieubeheer	Provinciale Milieuverordening		Aanwijzing grondwaterbeschermingsgebieden
		Vergunning- en ontheffingverlening/toezicht en handhaving	Grondwaterregelgeving uit PMV (uitgevoerd door omgevingsdiensten)
		Zorgplicht	Strategisch grondwaterbeheer; bescherming kwaliteit van diep grondwater
	Provinciale Grondwaterheffingsverordening	Innen grondwaterheffing	Voeren adequaat vergunningen- en onttrekkingenregister
		Goedkeuren	Projectplannen van waterschappen voor verbetering van primaire waterkeringen goedkeuren.
		Aanwijzen en normeren	Regionale waterkeringen
	Deltaprogramma rivieren		Dijkverbetering/rivierverruiming; uitwerken voorkeursstrategieën
Richtlijn Overstroming Risico's		Initiator	Verdringingsreeks opstellen

Wettelijk kader	Besluit	(belangrijkste) Rol provincie	Omschrijving
		Beheerder	Provinciale risicokaart
		Aanwijzen	Toekennen (ruimtelijke) functies zoals zwemwater, waternatuur, vaarwegen.
		Aanwijzen	Aanwijzen zwemlocaties
WHVBZ		Toezicht en handhaving	Zwemlocaties (via Regionale Uitvoeringsdiensten)
Waterwet		Vergunningverlening	Voor grondwateronttrekkingen voor drinkwater, industriële onttrekkingen >150.000m ³ /jaar en bodemenergiesystemen.
		Toezicht en handhaving	
	Deltaprogramma zoetwater/DHZ		O.a. bepalen voorzieningenniveau
	Verordening water	Aanwijzing	Toekenning scheepvaartklasse aan de provinciale vaarwegen
Wet ruimtelijke ordening (Wro)	Ruimtelijke plannen (inpassingsplannen)	Bescherming	Bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening houden met water: hoogwaterbescherming, grondwaterbescherming, ruimte voor watersysteemherstel (zie Verordening ruimte)
Waterschapswet	Provinciaal Reglement voor de waterschappen	Toezichthouder	Instelling en reglementering van de waterschappen (bestuurlijke organisatie en taakopdracht waterschappen); institutioneel en financieel toezicht.

Wettelijk kader	Besluit	(belangrijkste) Rol provincie	Omschrijving
Ontgrondingenwet	Beleidskader	Vergunningverlening	Verlenen van vergunningen, toezicht en handhaving mbt winning van zand, klei en grind en het opstellen van de kaderstellende beleidsnota en verordening

Bijlage 2: Gebruikte afkortingen en begrippen

Alternatief

Eén van de mogelijke (sets) oplossingen voor het initiatief.

Autonome ontwikkeling

Ontwikkelingen, die optreden zonder dat één van de alternatieven wordt uitgevoerd.

Bevoegd gezag

De overheidsinstantie die bevoegd is het m.e.r.-plichtige besluit te nemen en die de m.e.r.-procedure organiseert.

Commissie voor de m.e.r.

Commissie van onafhankelijke deskundigen die het bevoegd gezag adviseert over de gewenste inhoud van het milieueffectrapport en in een latere fase over de kwaliteit van het milieueffectrapport.

Compenserende Maatregel

Maatregel waarbij in ruil voor het aanbrengen van milieuschade op de ene plaats vervangende waarden elders worden gecreëerd.

Cumulatieve gevolgen

Verschillende vormen van verontreiniging en aantasting van het milieu, waarbij de gevolgen van elke vorm afzonderlijk niet ernstig behoeven te zijn, maar van de verschillende vormen samen wel.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Netwerk van kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones waarbinnen flora en fauna zich kunnen handhaven en uitbreiden.

Geluidhinder

Gevaar, schade of hinder als gevolg van geluid.

Geomorfologie

Wetenschap die de natuurlijke vorm van het landschap bestudeert, zoals die ontstaan is door geologische processen en eventueel beïnvloed is door menselijk handelen.

Initiatiefnemer

Degene die een m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen.

Mitigatie

Het verminderen van nadelige effecten (op het milieu) door het treffen van bepaalde maatregelen.

M.e.r.

De procedure van milieueffectrapportage; een hulpmiddel bij de besluitvorming, dat bestaat uit het maken, beoordelen en gebruiken van een milieueffectrapport en het evalueren achteraf van de

gevolgen voor het milieu van de uitvoering van de activiteit waarvoor een milieueffectrapport is opgesteld.

MER

Milieueffectrapport. Een openbaar document waarin van een voorgenomen activiteit van redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven of varianten de te verwachten gevolgen voor het milieu in hun onderlinge samenhang op systematische en zo objectief mogelijke wijze worden beschreven.

Mitigerende maatregel

Maatregel om de nadelige gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu te voorkomen of te beperken.

Nul-alternatief

Bij dit alternatief wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van de andere alternatieven.

Permanente effecten

Effecten van de ingreep, die optreden zolang de voorgenomen activiteit aanwezig is.

Plangebied

Dat gebied, waarbinnen de voorgenomen activiteit of een der alternatieven kan worden gerealiseerd. Vergelijk: studiegebied.

Referentiesituatie

Zie; 'Nul-alternatief'.

Studiegebied

Dat gebied, waarbinnen de milieugevolgen dienen te worden beschouwd. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Vergelijk: plangebied.

Tijdelijke effecten

Het begrip wordt in dit verband gebruikt voor effecten die optreden bij de aanleg van de voorgenomen activiteit.

Varianten

Mogelijkheid om via (een) iets andere deelactiviteit(en) de doelstelling(en) in redelijke mate te realiseren. Dit wordt niet als complete activiteit beschreven in het MER (want dan zou er sprake zijn van een alternatief).

Waterkwaliteit

De chemische en biologische kwaliteit van water.

Wettelijke adviseurs

Adviseurs die geraadpleegd worden door het bevoegd gezag teneinde een advies te krijgen over het plan en het MER. Veelal gaat het hierbij om de Regionale Inspectie van het Ministerie van I&M

de lokale afdeling van het Ministerie van EZ, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het waterschap en eventueel buurgemeenten en –provincies.